

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแล้วนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

จากแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่นำมาวิเคราะห์ดังแสดงใน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	จำนวน (N=240)	ร้อยละ
1. เพศ	240	100
1.1 ชาย	55	22.9
1.2 หญิง	185	77.1
2. อายุ	240	100
2.1 อายุ 20 - 30 ปี	18	7.5
2.2 อายุ 31 - 40 ปี	72	30
2.3 อายุ 41 - 50 ปี	99	41.3
2.4 อายุ 51 - 60 ปี	44	18.3
2.5 อายุ 61 ปี ขึ้นไป	7	2.9
3. อาชีพ	240	100
3.1 เกษตรกร	101	42.1
3.2 รับจ้าง	99	41.3
3.3 ผู้นำชุมชน (ผญบ. / อบต./สมาชิกฯ)	28	11.7
3.4 ค้าขาย	12	5
4. ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม.	240	100
4.1 ระยะเวลา 1 ถึง 5 ปี	117	48.8
4.2 ระยะเวลา 6 ถึง 10 ปี	80	33.3
4.3 ระยะเวลา 11 ถึง 15 ปี	26	10.8
4.4 ระยะเวลา 16 ถึง 20 ปี	13	5.4
4.5 ระยะเวลา 21 ปีขึ้นไป	4	1.7
5. สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน	240	100
5.1 ที่บ้านของอาสาสมัครสาธารณสุข	199	82.9
5.2 ตั้งรวมกับกองทุนเฉพาะกิจอื่น ในหมู่บ้าน	41	17.1

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	จำนวน (N=240)	ร้อยละ
6. ท่านได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่ สถานีนอมาบัย (จำนวน / ครั้ง ในรอบปี)	240	100
6.1 จำนวน 1 ถึง 5 ครั้งในรอบปี	109	45.4
6.2 จำนวน 6 ถึง 10 ครั้งในรอบปี	107	44.6
6.3 จำนวน 11 ถึง 15 ครั้งในรอบปี	22	9.2
6.4 จำนวน 15 ถึง 20 ครั้งในรอบปี	1	0.4
6.5 จำนวน 21 ครั้งขึ้นไปในรอบปี	1	0.4
7. ท่านได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ	240	100
7.1 เพียงพอ	126	52.5
7.2 ไม่เพียงพอ	114	47.5

จากตารางที่ 3 พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.1 สำหรับอายุของอาสาสมัครสาธารณสุข มีอายุอยู่ช่วงระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 สำหรับการประกอบอาชีพนั้น พบว่ามีการประกอบอาชีพการเกษตรมากที่สุดถึงร้อยละ 42.1 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานนั้น ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเป็นระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.8 สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน พบว่า ตั้งอยู่บ้านอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) คิดเป็นร้อยละ 82.9 การได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่ พบว่าได้รับการนิเทศงานจำนวน 1 ถึง 5 ครั้งในรอบปี คิดเป็นร้อยละ 45.4 การได้รับสิ่งสนับสนุนและงบประมาณ พบว่ามีค่าไม่แตกต่างกันมากนักผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 52.5 และไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 47.5

1.2 ผลการวิเคราะห์หาค่าระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับ
การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข

กิจกรรมการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข	จำนวน N = 240			$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
	ปฏิบัติงาน ประจำ (%)	นานๆครั้ง ปฏิบัติงาน (%)	ไม่เคย ปฏิบัติงาน (%)			
1. เผยแพร่ข่าวสารด้าน สาธารณสุขเมื่อเกิดมี โรคติดต่อ เช่น โรคตาแดง ไข้เลือดออก ไข้หวัดนก ให้แก่ประชาชนในเขต รับผิดชอบ	95.8	4.2	-	2.96	.20	สูง
2. ชั่งน้ำหนักเด็กแรกเกิด 0-5 ปี ทุกคนในหมู่บ้าน และเทียบเกณฑ์การ ประเมินภาวะโภชนาการ ทุก 3 เดือน	92.0	6.7	1.3	2.91	.33	สูง
3. แนะนำอาหารเสริม สำหรับเด็กที่มีน้ำหนักต่ำ กว่าเกณฑ์มาตรฐาน	86.2	13.8	-	2.86	.34	สูง
4. แนะนำและติดตาม หญิงมีครรภ์ให้มาฝาก ครรภ์ที่สถานอนามัย	86.3	12.9	.8	2.85	.37	สูง
5. แนะนำหญิงหลังคลอด ให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่าง น้อย 4 เดือน	88.3	10.4	1.3	2.87	.37	สูง

กิจกรรมการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข	จำนวน N = 240			$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
	ปฏิบัติงาน ประจำ (%)	นานๆครั้ง ปฏิบัติงาน (%)	ไม่เคย ปฏิบัติงาน (%)			
6. แนะนำการคุมกำเนิด และเว้นช่วงการมีบุตรแก่ หญิงมีครรภ์	81.7	16.6	1.7	2.80	.44	สูง
7. แนะนำและติดตามเด็ก ในหมู่บ้านให้มารับวัคซีน ตามกำหนด	95.0	5.0	-	2.95	.21	สูง
8. ติดตามเฝ้าระวังโรค ไข้หวัดนก ไข้เลือดออก อุจจาระร่วง และ โรคติดต่ออื่นๆ	97.9	2.1	-	2.98	.14	สูง
9. ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ ยุงลายโดยใส่ทรายอะเบท ในภาชนะน้ำใช้	96.3	3.3	.4	2.96	.22	สูง
10. ประชุมพยาบาลเจ็บป่วย เบื้องต้น เช่น บาดแผล ถลอก น้ำร้อนลวก	65.8	31.3	2.9	2.63	.54	สูง
11. แนะนำผู้ปกครอง แปร่งฟันที่ถูกวิธีดูแลทำ ความสะอาดฟันเด็กให้ ถูกต้อง	76.6	19.6	3.8	2.73	.52	สูง
12. ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดันโลหิต ประชาชนที่มารับบริการ ใน ศสมช.	88.8	10.4	.8	2.88	.35	สูง

กิจกรรมการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข	จำนวน N = 240			$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ ปฏิบัติงาน
	ปฏิบัติงาน ประจำ (%)	นานๆครั้ง ปฏิบัติงาน (%)	ไม่เคย ปฏิบัติงาน (%)			
13. จัดตั้งกลุ่มหรือเข้าร่วม กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ในหมู่บ้าน	72.5	24.6	2.9	2.70	.52	สูง
14. ให้ความรู้แนะนำการ ควบคุมและป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น โรคเอดส์ กามโรค	81.7	17.5	.8	2.80	.42	สูง
15. จัดตั้งกลุ่มชมรม ลด ละ เลิก ป้องกันและ ต่อต้านยาเสพติดให้โทษ	80.8	16.3	2.9	2.78	.48	สูง
16. แนะนำประชาชนใน การเลือกซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค ที่สะอาดและ ปลอดภัยจากสารพิษต่างๆ	86.3	12.9	.8	2.85	.38	สูง
17. แนะนำให้ความรู้ร่วม รณรงค์หมู่บ้านปลอด อุบัติเหตุและอุบัติเหตุ	83.4	15.8	.8	2.83	.40	สูง
รวม				2.84	.37	สูง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดให้

คะแนน 1.00 - 1.66	หมายถึง ระดับต่ำ
คะแนน 1.67 - 2.33	หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนน 2.34 - 3.00	หมายถึง ระดับสูง

พบว่าระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $2.84 \pm .37$ และการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 97.9 คือ ติดตามเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก ไข้เลือดออก อุจจาระร่วง และโรคติดต่ออื่นๆ

1.3 ผลการวิเคราะห์หาค่า เจตคติและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังแสดงใน ตารางที่ 5 และ 6

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์หาค่าเจตคติที่มีในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

เจตคติที่มีในการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐาน	(%)เห็นด้วยอย่างยิ่ง	(%)เห็นด้วย	(%)ไม่แน่ใจ	(%)ไม่เห็นด้วย	(%)ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
1. ท่านยินดีมากที่มีโอกาส เผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ ให้แก่เพื่อนบ้าน	67.1	29.2	2.9	.8	-	4.63	.58	มากที่สุด
2. ท่านภูมิใจที่ได้ทำงาน เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	70.8	26.3	2.5	.4	-	4.68	.54	มากที่สุด
3. ท่านรู้สึกเบื่อหน่ายต่อ การเป็นอาสาสมัคร สาธารณสุข	18.8	16.7	11.7	39.6	13.3	3.04	2.92	ปาน กลาง
4. งานสาธารณสุขมูลฐาน แก้ปัญหาของชาวบ้านได้	37.5	51.7	8.3	2.1	.4	4.24	.72	มาก

เจตคติที่มีในการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐาน	(%)เห็นด้วยอย่างยิ่ง	(%)เห็นด้วย	(%)ไม่แน่ใจ	(%)ไม่เห็นด้วย	(%)ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ เจตคติ
5. การเฝ้าระวังซึ่งนำหนัก เด็กเป็นงานของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข อาสาสมัคร สาธารณสุขไม่จำเป็นต้อง ช่วยเหลือ	19.6	16.3	9.2	43.8	11.3	2.89	1.35	ปาน กลาง
6. การสาธารณสุขมูลฐาน เป็นการแบ่งแยกชนชั้นโดย ให้คนจนรักษาในหมู่บ้าน ส่วนคนรวยกลับส่งเสริมให้ รักษาในโรงพยาบาล	15.4	14.2	4.2	41.7	24.6	2.54	1.3	ปาน กลาง
7. การพัฒนาเพื่อให้มี สุขภาพดีเป็นหน้าที่ของทุก คนที่จะต้องร่วมมือกัน	65	31.3	2.1	.8	.8	4.59	.66	มากที่สุด
8. งานสาธารณสุขมูลฐาน สามารถทำให้เกิดเครือข่าย องค์กรชุมชนที่เข้มแข็งได้	63.8	3	1.3	-	-	4.63	.51	มากที่สุด
9. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน มีประโยชน์ต่อชุมชนมาก	55	40.8	1.7	1.3	1.3	4.47	.71	มาก
10. การเป็นอาสาสมัคร สาธารณสุข ทำให้เสียเวลา ทำมาหากิน	15.8	13.8	7.5	46.3	16.7	2.66	1.33	ปาน กลาง
รวม						3.82	.56	มาก

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
หาค่าเจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอศรีเชียงใหม่

จังหวัดหนองคาย เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

พบว่า เจตคติในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $3.82 \pm .56$ สำหรับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีเจตคติมากที่สุดคือ ท่านภูมิใจที่ได้เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $4.68 \pm .54$ และเจตคติน้อยที่สุดคือ การสาธารณสุขมูลฐานเป็นการแบ่งแยกชนชั้นโดยให้คนจนรักษาในหมู่บ้าน ส่วนคนรวยกลับส่งเสริมให้รักษาในโรงพยาบาล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.54 ± 1.3

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์หาค่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐาน	(%)เห็นด้วยอย่างยิ่ง	(%)เห็นด้วย	(%)ไม่เห็นใจ	(%)ไม่เห็นด้วย	(%)ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	SD	ระดับ แรงจูงใจ
1. การได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลฟรีทั้งครอบครัวของท่านในฐานะที่ท่านเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	60.0	32.9	2.9	3.3	.8	4.48	.78	มากที่สุด
2. การได้รับประกาศเกียรติคุณและมอบเข็มเชิดชูเกียรติเมื่อปฏิบัติงานครบ 10 ปี	42.9	50.4	4.6	1.7	.4	4.34	.68	มาก

แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐาน	(%)เห็นด้วยอย่างยิ่ง	(%)เห็นด้วย	(%)ไม่แน่ใจ	(%)ไม่เห็นด้วย	(%)ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{x}$	SD	ระดับ แรงจูงใจ
3. อาสาสมัครสาธารณสุข ใน ศสมช. ของแต่ละหมู่บ้าน ได้รับยกย่องเป็น อาสาสมัครสาธารณสุข ดีเด่นประจำหมู่บ้านทุกปี	41.3	48.8	7.5	2.5	-	4.29	.71	มาก
4. การเป็นอาสาสมัคร สาธารณสุขทำให้ได้รับการ ยอมรับนับถือจากเพื่อน บ้านเป็นอย่างดี	34.6	46.3	17.9	.8	.4	4.14	.76	มาก
5. อาสาสมัครสาธารณสุข ที่ปฏิบัติงานใน ศสมช. ได้รับค่าตอบแทนในการ ประชุมและเข้าร่วมอบรม ในงาน ศสมช.	42.5	50.8	6.7	-	-	4.36	.60	มาก
6. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ให้การสนับสนุนการ ดำเนินงานใน ศสมช. หมู่บ้านของท่านอย่างเต็มที่	54.6	39.6	5.4	.4	-	4.48	.62	มากที่สุด
รวม						4.35	.48	มาก

จากตารางที่ 6 การค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยของระดับความรู้สึกแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขกับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $4.35 \pm .48$ สำหรับความคิดเห็นของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีแรงจูงใจมากที่สุดคือ การได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลฟรีทั้งครอบครัวของท่านในฐานะที่เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $4.48 \pm .78$ และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยให้การสนับสนุนการดำเนินงานใน ศสมช. หมู่บ้านของท่านอย่างเต็มที่ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ $4.48 \pm .62$

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผล จำนวน 10 ปัจจัย ที่คาดว่าจะมีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยนำเสนอการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1.4.1 คุณลักษณะของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรที่มีการวิเคราะห์นามบัญญัติ หรือระดับกลุ่ม ในครั้งนี้จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อาชีพ สถานที่ปฏิบัติงาน การได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ
2. ตัวแปรที่มีการวิเคราะห์มาตราอันตรภาคชั้น หรือระดับช่วง ในครั้งนี้จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ อายุ การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน เจตคติที่มีในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
3. ตัวแปรที่มีการวิเคราะห์อัตราส่วน ในครั้งนี้จำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน้าที่ และการได้รับการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	หน่วย วัด
1. การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของ อาสาสมัครสาธารณสุข (ตัวแปรตาม)	3.94	.59	ค่าเฉลี่ย
2. เพศ	-	-	กลุ่ม
3. อายุ	2.79	.93	จำนวนปี
4. อาชีพ	-	-	กลุ่ม
5. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่อสม.เป็นระยะเวลา	1.78	.96	จำนวนปี
6. สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน	-	-	กลุ่ม
7. ท่านได้รับการนิเทศจากเจ้าหน้าที่	1.66	.70	ครั้ง
8. การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และ งบประมาณ	-	-	กลุ่ม
9. การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน	2.84	.37	ค่าเฉลี่ย
10. เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐาน	3.82	.56	ค่าเฉลี่ย
11. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	4.35	.48	ค่าเฉลี่ย

1.4.2 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของ การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพศ อายุ อาชีพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน การได้รับนิเทศงาน และการได้รับการสนับสนุนงบประมาณ ในรูปเชิงเส้นตรง โดยจะประมาณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่มีค่าเป็นบวก (+) หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน คือ ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งสูง ค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะเพิ่มตาม และถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ตัวแปรอีกตัวหนึ่งก็จะต่ำตามด้วย เมื่อสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่มีค่าเป็น ลบ (-) หมายความว่า ข้อมูลทั้งสองชุดเปลี่ยนแปลงในทางตรงกันข้ามหรือกลับกัน กล่าว คือ ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งมีค่าสูง ค่าของตัวแปรอีกตัวหนึ่งจะกลับต่ำ ถ้าค่าตัวแปรตัวหนึ่งต่ำ ค่าตัวแปรอีกตัวหนึ่งกลับสูง

ค่าระดับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้น จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ ดังนี้ (คุษฎี อายุวัฒน์. ม.ป.ป. :2)

ความสัมพันธ์ระหว่าง 0.001 – 0.500 ถือว่ามีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

ความสัมพันธ์ระหว่าง 0.501 – 0.700 ถือว่ามีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

ความสัมพันธ์ระหว่าง 0.701 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 0.85 เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิดตัวแปรอิสระ มีความสัมพันธ์กันเองสูงมากเกินไป (Multi collinearity) จนไม่เหมาะสมที่จะนำตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงเข้าไปในสมการทั้งสองตัว (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรมจักร์ สุขเกษม. 2536 :25) การวิจัยครั้งนี้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 10 ตัว กับตัวแปร (Y) จำนวน 1 ตัว ดังแสดงใน ตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม (Y)	ชื่อตัวแปรอิสระ (X)	Pearson's (r)	Sig. (1-Tailed)
การปฏิบัติงานสาธารณสุข มูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	1. เพศ (X ₁)	-.16	.01*
	2. อายุ (X ₂)	.06	.17
	3. อาชีพ (X ₃)	.06	.17
	4. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่อสม. เป็นระยะเวลา(X ₄)	-.004	.48
	5. สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุข มูลฐาน (X ₅)	-.08	.11
	6. ท่านได้รับการนิเทศจาก เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย(X ₆)	-.01	.44
	7. การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ(X ₇)	-.18	.00*

ตัวแปรตาม (Y)	ชื่อตัวแปรอิสระ (X)	Pearson's (r)	Sig. (1-Tailed)
การปฏิบัติงานสาธารณสุข มูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	8. การปฏิบัติงานในงาน สาธารณสุขมูลฐาน(X_8)	.48	.00*
	9. เจตคติในงานสาธารณสุขมูล ฐาน (X_9)	.38	.00*
	10. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X_{10})	.51	.00*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 10 ตัว และตัวแปรตาม (Y) มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

1. ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวก จำนวน 5 ตัว และมีความสัมพันธ์เชิงลบ จำนวน 5 ตัว โดยตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ตัว ได้แก่ เพศ การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐาน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2. ตัวแปรอิสระที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกจำนวน 5 ตัว ได้แก่ อายุ อาชีพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน และท่านได้รับการนิเทศจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ซึ่งหมายถึง ตัวแปรอิสระจำนวน 5 ตัวนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรอิสระด้วยกัน ($X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7, X_8, X_9, X_{10}$) ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀
X ₁	1.000									
X ₂	-.208*	1.000								
X ₃	-.145*	-.007	1.000							
X ₄	.071	.329*	-.140*	1.000						
X ₅	-.095	.018	.018	-.080	1.000					
X ₆	-.040	-.020	.059	-.063	.112*	1.000				
X ₇	-.037	.097	-.127*	-.051	-.033	-.169*	1.000			
X ₈	-.023	.078	-.017	.117*	.010	.114*	-.144*	1.000		
X ₉	-.082	.078	-.116*	.098	-.030	.006	.006	.188*	1.000	
X ₁₀	-.071	.099	.011	.080	.002	.034	-.034	.254*	.337*	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ตัวแปรอิสระคู่ต่างๆ มีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐาน (X₉) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X₁₀) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ คู่ที่มีค่าระดับค่อนข้างต่ำ แต่สูงกว่าตัวแปรอิสระคู่อื่นๆ มีค่าเท่ากับ 0.337

1.4.3 การวิเคราะห์หาค่าความถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง (Multiple linear regression analysis)

การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง มีลักษณะที่สำคัญ คือ การวิเคราะห์หาผลหรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระหลายๆตัว ที่มีต่อตัวแปรตามหนึ่งตัว โดยมี สมมติฐานว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Linear Relationship) เพื่อที่จะทำให้สามารถนำผลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีผลต่อตัวแปรตามมารวมกันได้ (Additivity) กล่าวคือ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่ และตัวแปรอิสระทุกตัวรวมกันมีผลต่อตัวแปรตามมากน้อยเพียงใด ก่อนวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรงได้ทำการตรวจสอบดูว่าตัวแปรอิสระสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอาเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา Multi-co linearity ซึ่งเป็นค่าที่แสดงว่าตัวแปรอิสระทุกตัวเป็นอิสระจากกัน และไม่มีปัญหาเกี่ยวกับ Multi-co linearity

เทคนิคการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง สร้างขึ้นเมื่อใช้กับตัวแปรที่มีระดับมาตราอันตรภาค หรือมาตราอัตราส่วน ซึ่งหากเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดมาตรานามบัญญัติ หรือมาตราเรียงอันดับ จะต้องนำมาจัดการแปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น (สัมพัทธ์ พันธุ์พฤษฯ. 2541 : 97) ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ตัวแปรที่จะนำไปใช้ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง

ตัวแปร	รายละเอียด	รหัส	ระดับวัด
ตัวแปรตาม (Y)	การปฏิบัติงานสาธารณสุข มูลฐาน ตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน	มาตราอันตรภาค
ตัวแปรอิสระ (X)			
X ₁	เพศ	1 = ชาย 0 = หญิง	มาตรานามบัญญัติ (ตัวแปรหุ่น)
X ₂	อายุ	จำนวนอายุ (ปี)	มาตราอัตราส่วน
X ₃	อาชีพ	1 = เกษตร 2 = รับจ้าง/ค้าขาย 3 = ผู้นำชุมชน 4 = อื่นๆ ระบุ.....	มาตรานามบัญญัติ (ตัวแปรหุ่น)
X ₄	ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม. เป็นระยะเวลา	จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	มาตราอัตราส่วน
X ₅	สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุข มูลฐาน	1 = บ้านอาสาสมัคร 0 = ที่ตั้งกองทุนฯ	มาตรานามบัญญัติ (ตัวแปรหุ่น)
X ₆	ท่านได้รับการนิเทศจาก เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย	จำนวนครั้ง	มาตราอัตราส่วน

ตัวแปร	รายละเอียด	รหัส	ระดับวัด
X ₇	การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ	1 = เพียงพอ 0 = ไม่เพียงพอ	มาตรานามบัญญัติ (ตัวแปรหุ่น)
X ₈	การปฏิบัติงานในงาน สาธารณสุขมูลฐาน	คะแนนเฉลี่ย	มาตราอันตรภาค
X ₉	เจตคติในงานสาธารณสุข มูลฐาน	คะแนนเฉลี่ย	มาตราอันตรภาค
X ₁₀	แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน	คะแนนเฉลี่ย	มาตราอันตรภาค

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง แบบกำหนดตัวแปรเข้าสมการทั้งหมด จำนวน 10 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม.เป็นระยะเวลา สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน ท่านได้รับการนิเทศจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐานและแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังแสดงในตารางที่ 11

เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

R หมายถึง ค่าที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด

R² หมายถึง ค่าที่แสดงถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามซึ่งแสดงถึงประสิทธิภาพในการพยากรณ์

S.E. หมายถึง ค่าความคาดเคลื่อนของการประมาณค่าพารามิเตอร์

B หมายถึง ค่าน้ำหนักความสำคัญตัวพยากรณ์ในสมการที่ในรูปคะแนนดิบ

Beta หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรอิสระที่คำนวณค่าจากค่าของตัวแปรต่างๆ รูปคะแนนมาตรฐาน

t หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับพารามิเตอร์ของสมการถดถอยแต่ละค่าที่อยู่ในสมการ

Sig. หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

α หมายถึง ค่าคงที่ของสมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

ตัวแปร	B	S.E.	Bata	t	Sig.
A	.307	.426		.720	.472
X ₁	-.163	.071	-.116	-2.295	.023*
X ₂	-0.00038	.034	.006	.113	.910
X ₃	-0.00323	.035	.046	.914	.362
X ₄	-0.00604	.033	-.098	-1.853	.065
X ₅	-0.153	.077	-.097	-2.001	.047*
X ₆	-0.00512	.043	-.060	-1.203	.230
X ₇	-.157	.060	-.132	-2.635	.009*
X ₈	.974	.141	.352	6.907	.000*
X ₉	.209	.055	.197	3.780	.000*
X ₁₀	.429	.065	.346	6.612	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่า R = .689 และค่า R² = .475

ผลการวิเคราะห์ ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าสมการทั้งหมด พบว่า

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้งหมด 10 ตัวแปร มีค่าความสัมพันธ์พหุคูณ กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เท่ากับ 0.689 (R = .689) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมด 10 ตัว กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความสัมพันธ์

อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ทั้ง 10 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เท่ากับ 0.475 ($R^2 = .475$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 10 ตัว สามารถอธิบายถึง การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ได้ร้อยละ 47.5

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือผันแปรในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งหมด 6 ตัวแปร และสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีผลต่อการผันแปรในตัวตาม ในแบบคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

3.1 เพศ (X_1 Beta = -.116)

3.2 สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน (X_5 Beta = -.097)

3.3 การได้รับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ (X_7 Beta = -.132)

3.4 การปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน (X_8 Beta = .352)

3.5 เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐาน (X_9 Beta = .197)

3.6 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน (X_{10} Beta = .346)

ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การได้รับสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ เมื่อเปลี่ยนไป 1 หน่วยจะทำให้การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านสูงขึ้น -.132 หน่วย รองลงมา คือ เพศ สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน เจตคติในงานสาธารณสุขมูลฐาน แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน เมื่อจำนวนเปลี่ยนไป 1 หน่วย เพศ สถานที่จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน เจตคติและ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติงานในงานสาธารณสุขมูลฐาน เปลี่ยนไป -.116, -.097, .197, .346 และ .352 หน่วย ตามลำดับ

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่เท่ากับ .307 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ และทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ซึ่งอยู่ในคะแนนมาตรฐาน

จึงสามารถสร้างสมการถดถอยได้ ดังนี้

$$Y = 0.307 + (-.163) X_1 + (-0.00038)X_2 + (-0.00323)X_3 + (-0.00604)X_4 + (-0.153)X_5 + (-0.00512) X_6 + (-0.157) X_7 + 0.974 X_8 + 0.209X_9 + 0.429X_{10}$$

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = -0.116 Z_1 + 0.006 Z_2 + 0.046 Z_3 - 0.098 Z_4 - 0.097 Z_5 - 0.060 Z_6 - 0.132 Z_7 + 0.352 Z_8 + 0.197 Z_9 + 0.346 Z_{10}$$

เมื่อ Y และ Z = การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

2. ข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข

จากการตอบแบบสอบถามของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย มีปัญหาหลายอย่าง ดังนี้

ปัญหาภายใน

1. ไม่มีเงินค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ตลอดทั้งไม่มีเบี้ยประชุม
2. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน บางคนยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่
3. มีตำแหน่งในสังคมอยู่หลายตำแหน่ง ทำให้ไม่มีเวลาในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
4. การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานตามบทบาทหน้าที่ ไม่ต่อเนื่องมีการประสานงานกับชุมชนจำนวนน้อยครั้ง

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณเป็นค่าตอบแทน และค่าเบี้ยประชุม
2. ให้นำหน่วยงานที่รับผิดชอบอบรม หรือสัมมนา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
3. สนับสนุนให้มีการประชุม จัดเวทีประชาคมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก้ไขปัญหาชุมชนร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ปัญหาภายนอก

1. ประชาชน ในชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน
2. การประชุมของคณะกรรมการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนไม่สม่ำเสมอ

แนวทางแก้ไขปัญหา

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประสานงานร่วมดำเนินการในพื้นที่มากขึ้น และประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนการดำเนินงานมากขึ้น
2. ควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์งานและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น
3. สนับสนุนให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ข้อเสนอแนะ ในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน

1. ควรจัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน มีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์งานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน อย่างต่อเนื่อง
3. ควรมีการจัดการอบรม ให้ความรู้ด้านนโยบายแก่คณะกรรมการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ส่งเสริมบทบาทให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นที่ยอมรับขององค์กรอื่น
4. ควรให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเขียนเขียน แนะนำ ให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน และติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ
5. ควรสนับสนุนให้ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน มีที่ทำการของตนเองเป็นเอกเทศ และสนับสนุนเครื่องเขียน แบบพิมพ์ เอกสาร สิ่งพิมพ์ ให้เพียงพอ
6. ในการดำเนินงานคณะกรรมการศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ต้องมีความเป็นธรรมในการปฏิบัติต่อชุมชนรับผิดชอบในการกระทำ และเคารพมติของชุมชน
7. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน 3 ปี 5 ปี ให้ชัดเจน